

ORADEA-MARE (NAGYVÁRAD)
5 August st. v.
17 August st. n.

Ese in fie-care dumineca.
Redacțiunea in
Közép-utca nr. 395.

Nr. 32.

ANUL XX.
1884.

Prețul pe un an 10 fl.
Pe $\frac{1}{2}$ de an 5 fl.; pe $\frac{1}{4}$,
de an 2 fl. 70 cr.
Pentru România pe an 25 lei.

Secerișul.

arinile aurite
Zac cu spicul revêrsat,
Cum e bun de secerat,
Secerile ruginite
De sub streșini s'au scolat
Și s'au dus la Grancea 'n sat.
Piș, piș, piș prin cel păiș
Vine sântul seceriș!

Éră Grancea cât le vede,
Scóte-o pilă și-un piloitu
Și dă suflet la cei foi,
Și 'n cărbuni mi le răpede...
Și le dă frecări pilesci,
Pân' le scóte dinți șerpesci.
Piș, piș, piș prin cel păiș,
Sus moșneni la seceriș!

Și se scólă fără numer
De pe câmpuri, de pe văi,
Dalbe fete și flăcăi,
Și cu secerile 'n umer
Vênturând din albe fi
P'ale țarini aurii,
Piș, piș, piș prin cel păiș,
Merg cântând la seceriș!

Și s'aședă pe postate
Dalbe fete p'un rozor,
Ér flăcăi in urma lor,
Și se prind la secerate:
Cine taiă mai cu foc
Și 'ntéiu ese la mijloc;
Și cu toții fiș, fiș, fiș,
Trag din seceri prin păiș!

Și flăcăii trag din spete
Și se duc ca un pêrjol,
Capul gol și peptul gol,
Éră cele dalbe fete
Nu imi taiă ca de rënd,
Ci imi taiă fulgerând,
Și fiș, fiș prin cel păiș,
Lanul cade tot snopiș!

Și când fetele nainte,
Când flăcăii inapoi,
Moșu-Alb trage din cimpoi,
Pe flăcăi să-i inferbinte...
Fetele cu fața foc
Strigă: hurra la mijloc!
Ér flăcăii piș, piș, piș,
Se incurcă prin păiș!

Și in urmă de mânia
Mi le trag un sârutat,
De vorbesc un an in sat.
Ér cea Babă-Pălăgia
Mâniósă: „Fete hăi!
Nu dați gura la flăcăi!”
Și piș, piș prin cel păiș,
După ea brăul têriș!

Când e scórele 'n chindia,
Lanul zace revêrsat,
Revêrsat și nelegat,
Căci cărunta hêtrâniă
Cât snopesc, mai mult tușesc,
De juniă mai vorbesc,
Și tot umblă piș, piș, piș,
Incurcați prin cel păiș!

Éră fetele voióse
Impletesc la legături
Și tot pur. cimilituri;
Ér flăcăii, mâni vênóse,
P'a lor urmă se 'ndesesc
Și tot légă și ghicesc!
Și cu toții piș, piș, piș,
Iau și pun lanul clăiș!

Și-apoi prind la nouă viéță
Și cu Moșul cimpoind
Merg cântând și descântând,
Ér Iléna, flóre 'n fața,
Și cu-al Forelor Păun
Duc cununa la cătun!
Așă 'n țarini prin păiș
Trece sântul seceriș!

Ar. Densușian.

Pipëruș Petru.

— Poveste. —

fost, ce a fost; că de n'ar fi, nu s'ar povesti . . .

Trăia odată, ca nici odată și de n'ar fi trăit, n'ăș avé de povestit — un moș și-o babă, amândoi bătrâni și singurei — numai de ei.

Și, căci de mult s'or cununat, moșul mai avea doi colți în falca de-asupra și baba alți doi în cea de jos. Amândoi aveau la olaltă patru și așa se imprumutau și ajutau — după cum ei mai bine scieau și mai ușor puteau. Moșul era chior și baba scurtă la vederi.

Nu erau tocmai săraci. Săraci or fost odată, dar de mulți ani tot puneau la o parte, moșul pe ascuns de babă, baba fără scierea moșului.

Așa se treziră într'o bună dimineață — moșul cu bani strinși, baba cu o măramă plină de taleri, mes-tecați printre ei și niște gălbinași scilpicioși ca cucur-bățele la sóre.

Umblau zile bune pe vremea aceea.

Iși cumpărară dară — când erau și ei tinerei — o căsuță, pământ, car cu boi și ce le trebuia de tóte la casă.

— Ne-or prinde bine la bătrânețe, — dicea moșul atunci tiner cătră baba sprintenă și ușoră ca un puiu de ciórá.

Una însă totuș le mai lipsia. N'aveau noroc de copii și din pricina asta se puneau pe gânduri și cum gândiau ei césuri întregi — moșul tăcea, baba se luă după moș. Nici unul nu mai grăia, moșul se uită la babă, baba la moș.

— Veți tu babă, cât ar fi de bine s'avem și noi un copil, care să ne-ajute. Tu bătrână, eu cărunt. — mâne-poimâne o să ne ducem cu *plutele*, ș-apoi cine să moștenescă după noi blaga ce-o mai rămâne. Străinii-s buni până la o vreme, dar când odată s'o gătat — nici nu-ți mai trec pe la . . . mormânt. Cine să dea câte-o slujbă ori părăstas pentru sufletul nostru, cine să ne puie paus la droșcele și să ne geléscă?!

Baba Anușcă, căci nu voia s'audă încă de mórte — tăcea și vërsă la lacrimi, cari se sloboziau dănius de pe fața ce-i cea sbărcită.

— Ce să facem, moșule? — dîse ea dela o vreme. Póte nu sîntem buni naintea lui Dđeu, de nu ne mai ascultă. Eu nu scîm, unde dóre și unde trebuie legat. Dar n'ar fi óre bine, să ne mai cercăm odată norocul?! Eu m'oiu duce mâne de cu vreme la sfînta biserică și voiu mai da popu de-un sărindar. Rógă-te și tu moșule, dórá ne-o audți Dđeu drăguț!

Într'o zi de dimineață, pe când se sculă moșul din culcușul seu din șură, se apropiă de baba, care era toemai la cocină (coteț).

— Scii tu babă, ce-am visat aci nópte? — dîse moșul.

— Sciu, decă mi-i spune!

— D'apoi am visat, că în grădină la noi au răsărit d'odată din pământ o mulțime ce prunișori, care de care mai frumúșei, de i-ai fi mánecat cu ochii. Hai babă, de-mi talmăcesce visul, căci eu nu-l pot pricepe!

— Sému bun! — dîse baba. Visul teu insemnéză prunci. Dă-ne Dómnne și nóue baremi unul!

Așa talmăci baba visul moșului și după aceea se duse în tindă și puse pe vetră o ólá plină de mazère, ca să fierbă. Rar, fórt rar fierbea baba Anușcă câte-un borș, câte-o ólá de păsulă, ori varză cu sarme (gă-lușce) de carne; dar când fierbea, fierbea să fie, pe câte-o săptămână.

Așa și de astă-dată, căci óla ei nu eră nici mai mare nici mai mică de 8 itii (4 cupe).

Și pe când cugetă ea, baba adecă, că bobii de mazère o să se 'ntórcă de pe-o dungă pe alta și să jóce de-a róta prin ólá — se duse să facă rântășul (prăjitură) — și când colea ce-i vedeau ochii!? În loc de mazère erau tot copii, dar nu copii cum sînt copiii, ci copii micutei ca bobii de mazère.

Nu putea baba să credă, cum de bobii de mazère, pe cari chiar ea — cu mânilé ei — i-o ales, i-o spē-lat și i-o băgat în ólá, să se prefacă din bobi în copii. Scóse dară cu lingura un bob din ólá, dar mi-se înșlă baba, căci acela nu eră bob, ci copil — numai cât eră pitic cum nu s'o mai vëđut, nici pomenit.

Și pentru că baba Anușcă nu putea să credă așa ceva (moșul nu eră acasă) — se duse în vecini la baba Bojița, care se pricepea la vrăjitori de diochiu, de supărare, de 'ntorsul urmei, de mánătură și alte bazaco-nii făcute cu ulceica și cu alte meșteșuguri. Dar să-i fi dat babii Bojița ori-ce, și-ar fi putut face și preface, numai despre atăta polomidă de copil nu putea să-și inchipuiescă — a fi audțit. Și când se sfătuiau ele, ce să facă cu pruncii cei mulți și se mirau — își făceau câte trii cruci și 'n numele tatălui și a fiului și a sfântului duh.

— Nu-i lucru curat, — dicea atunci baba Anușcă și apucând maiul, cu care bătea albiturile la vale, góli óla cu copii cu tot pe pragul ușii și începú a mi-i bă-tuci, sërmanii de ei copilași, până ce i fleciú — de periră cu toții; ér baba Bojița sta cu mătură la pândă, ca să nu scape nici unul cu vieță.

Dar pe lângă tótă băgarea lor de sémă, se ascunse unul din ei, care eră mai viclén sub prag și remase teafăr și neatins de mânilé babelor.

— Veți babă, cât ar fi de bine acuma, s'avem batăr unul din copiii cei mulți. Noi nu putem petrece atăt amar de mánecare ce-ai făcut astăzi, — dicea moș Stancu cătră baba Anușcă.

Eră tocmai la zăpostirea Pașcilor. Baba Anușcă și moș Stancu postiau tóte posturile, ba și mercurile și vinerile, căci așa or fost dedați din moși-strămoși. Și precum după obiceiul la zăpostire se face câte-o mică petrecere de casă și se gătesc cele mai bune bucate de frupt (de dulce), și baba Anușcă cocea tótă ziua aceea la pancove, la scoverđi (plăcinte), la întorsuri, frigea cărnați și făcea o hërbeică 'ntregă de tocană, căci din ziua ceealaltă se punea pofta de dulce în cuiu pe câte-va săptămâni.

Dară căci moș Stancu și baba Anușcă, de și scieau dicala: „Decăt bucate stricate, mai bine mațe sparte“; totuș ei nu puteau să se lupte cu atăta hrană ce eră pe mész. Și pentru aceea nu ar fi stricat, dec' ar fi avut un prunc, care să le ajute la plăcinte.

Vorbele moșului eră făcură, ca baba Anușcă să plângă și să-și bănuiescă, că a ucis chiar pe toți prunci ce le-o dat Dđeu.

Dar fiind că nu în tóte zilele eră zăpostire și pentru aceea nu în totdeuna se pregăteau bucate așa de bune și de multe — socotiau ea în sine — că acel și-rég de copii i-ar fi sărăcit de tot și că n'ar fi fost în stare să-i ție cu nutreț și îmbrăcăminte cuviincióasă, de și în de-ale mánecărilor nu duceau lipsă, ér vigurile de pánză putređiau pe fundul lăđii.

Pe când stau ei — moș și babă — duși pe gânduri și ingrigitți, că ce vor face cu bucatele de pe mész — un glas, ce se audă de după zăvorul ușii, făcú mai întei pe baba Anușcă — să tresară, ér după aceea pe moș Stancu să întrebe despre acel necurat impricinat, care cutéză să-i opăcésză în casa și la mész lor.

— Eu sînt, tată! — se auzia resunînd acel glas subțire, care făcea să țiuie urechile moșului.

— Cine ești tu?

— Copilul teu. Toți ceilalți frați or perit de loviturile babei Anușcă, numai eu am scăpat, dar numai prin vicleșug, ascunzîndu-mă sub prag.

— Decă ești unul din acei țintari, vină să te vîd și eu — ce pîmă ești și cât plătești! Și-apoi o să 'n-capi și tu cu noi în o casă și la o mîsă! — dîse moșul sugînd un pîhar de vin pînă chiar în fund.

Bobul de mazere, ori mai bine, copilul prefăcut din bob de mazere, sări cu grăbire din borta cheii ușii și iute ca un pipêruș se sui pe ciococi de lîna a moșului, pînă ce n'ajunse în palmă la moș.

Moșul se uită la el și se miră și el, cum se miraseră odată babei Anușcă și Bojița, și căci eră mic și sprinten ca un pipêruș — îl numi Pipêruș Petru.

— Bată-te norocu, copile, dar unde te-ai ascuns pînă acuma? — dicea baba Anușcă — bucurîndu-se, că i-a mai ramas baremi unul din copiii cei mulți — sînțtos și cu viêtă.

Pipêruș Petru — căci bun eră de gură, precum sprinten eră și de picioare — începî să-și povestescă pătania, cum o scăpat din mînilor și ochii babelor, cum apoi se ascundea în zarul dela ușa, ori de-asupra pe grindă și cum nîptea, cînd baba durmia dusă, se sculă și mi-se apucă de mîncat tot ce-i vedeau ochii și-i prindeau mînilor.

După aceea mi-se apucă Dîmne, Pipêruș Petru de-a mîncă și de-a bî, — căci flămînd eră sîrmanul, — și cum se 'ndopă el cu o mînuță din cîrnații cu varză morată și cu o mînuță din plăcinte și pancove și întorsuri și cum bea el în tîcnelă din feria de vin de colea de pe ladă cu cartul dela indemănă — și moș Stancu și baba Anușcă căpîtau din nou poftă de-a mîncă și de-a bî și lustrii împreună își petrecură în voie bună zăpostirea.

* * *

— Du-me tată și pe mine la plug, că țiuie prin-de bine! — dicea Pipêruș Petru, vîdînd pe moșul că prinde boii la jug, și pe baba că-i invîlesce într'o feleguță niște cepe, și mălaiu și sare — de merinde.

— Da ce-oiu face cu tine pe-acolo, țopirlane, că nu-mi poți ajută la nimic? — răspundea moșul, rîdînd de stătura lui cea piticosă.

— Cum nu, tată? Decă me duci și pe mine, eu mîn boii și dta i ține de cîrnele plugului — și va fi trebă bună și cu ispravă.

— D'apoi, decă tu așa vrei, hai sui ici pe umăr la mine și te-oiu duce și pe tine!

Pipêruș Petru nu se sui pe umăr la moș Stancu, ci se ascunse în o ureche la un bou și cum se duceau ei la câmp afară — Pipêruș Petru strigă din resputeri *hois sa, hoit Barna, hoit Cheșa*, er bou nepricepînd ce drăcie e în ureche la el, se svîrcoliă în tîte părțile; și moș Stancu — vîdînd că omenii ce erau în trecere pe drum se minunau și nu scieau, de unde se aude acel glas tainic — rîdea Dîmne, rîdea de se ținea de fîle. Și deu bine i-o prins la plug Pipêruș Petru.

Eră pitic, dar voinic.

* * *

Odată îl trimise moșul peste nîpțe cu boii la pășune. Ca totdeuna — se ascundea în urechea ori nările unui bou și mergea tot cîntînd și descîntînd pînă la pădure.

Dar de astă-dată boii intrară mai afund în pădure și Pipêruș Petru — urîndu-se a ședé tot ascuns — sări jos pe erbă verde și la o depărtare cam de-o impușcătura vede străvîdîndu-se pîntre clîmbele copacilor

celor groși luminișul unui foc. Și căci doria să vîdă, ce se petrecea binîșor, se trase cu boii tot mai aprîpe de para focului, pînă ce se apropiă binîșor.

Erau trei hoți de codru incolăciți rîtă pe după foc. El, ca să nu se dea de gol, se ascunse aprîpe de ei sub o frunză ce căduse de pe fagul de de-asupra. Hoții se sfătuiă, cum ar puté ei pune mîna mai ușor pe-o ôie din stîna de colea de pe deal.

— Pune-ți poftă de-o parte, fîrtate! De astă-dată nu-i modru să imbucăm carne de berbeci! — dicea un hoț tîlharilor celor doi.

Pipêruș Petru sta tăcut și ascultă vorbele hoților; er unul din aceștia voind să tragă o inghițitură din cîrcégul cu apă, ce se află la picioarele lui — după dîtină romînescă — vîrsă din apa cea stătută de-asupra și cum vîrsă el așa din ulcior, se nimeri, că tocmai frunza sub care eră ascuns Pipêruș Petru trebui să se ude.

— Nu me udați, că nu v'am făcut nimica! Și-apoi pîte, ve voiu prinde bine odată, — dicea Pipêruș Petru de sub frunză, er hoții cîntînd și 'ncoci și 'ncolea și 'n jos și 'n sus — tremurau de frică, căci nu scieau pîcatele lor, de unde putea să s'audă glas, cînd ochii lor cei ageri nu vedeau nimica.

— Cine ești tu? — strigă unul din ei.

— Pipêruș Petru, care scie face minuni ca un comediaș.

Hoții — se vedea de pe fața lor — erau din ce în ce mai nerăbdători și după ce rugară pe Pipêruș Petru să eșă la lumină și după ce-i făgăduiră cu mîna pe piept a nu-i face nici un rîu — acesta eși de sub frunză și trîgîndu-se la foc făcea prin stătura lui cea șodă, petrecere și ris hoților ce trăiau din trudă și sudore străină.

— Veți gugută, colea pe deal o stîna de oi?! Tu — după cură dîci — că te-ascunzi în urechea bou-lui, ai puté mai ușor ca și noi să ne-aduci vr'un berbeci de-acolo. Du-te de-ți cîrcă norocu! — dicea unul din ceta celor trei.

— D'apoi și aceea i la voi minune? — le răspundea atunci Pipêruș Petru și mergînd pe drum la deal cătră stîna și ajungînd acolo, alese un berbeci care eră mai grăsun dintre toți și furișandu-se în lîna lui cea desă și stufoasă, mi țiuie mîna Dîmne tot dintr'un suflet, de abiă mai găfăia bietul dobitoac. Și cînd se porni la fugă cu berbeci, strigă: „Săriți ciobani, că ecă hoțul!” — er pîcurarii credînd, că aievea e sîu vr'un hoț sîu lupul, iute erau pe picioare și priviau cu mîhnire sufletescă mirîndu-se cu atît mai mult, cu cît vedeau berbeci fugind de sine, fără să-l gonescă dinapoi vr'un hoț, ori lup.

Hoții se bucurau de buna reușită a furtișagului și pînă ce ei aveau să pîrjolescă și să frigă berbeci, trimiseră pe Pipêruș Petru la birtașul din satul vecin, să pună mîna pe un butoiăș de vin.

— Eși afară, mîi crișmarule! — dicea voinicul Pipêruș Petru, pe cînd fugia tot de-a dură cu polobocul cercuit cu fier. Sub un cerc de-acelea se ascunse hoțomanul și făgădarul cum se miră el așa de acea minune ne mai pomenită — își făcea cruce și dicea în sine: „o maică precestă! Dîmne apîră și feresce! să-mi fugă vîșuțu de măgan. Nu-i lucru curat!”

Hoții aveau în drag pe Pipêruș Petru, pentru că eră vîclîn și se pricepea cu ghibăcie la furat. Și căci aveau multe poște, se siugăria de prietenia piticului copil.

Odată îl trimiseră, să fure bani dela un zăraf cămătar, care eră cîrn de sgărcit și durmia pe aur și argint. Pipêruș Petru se străvesti prin borta dela zarul cel gros al ușii și intră în casă. Pe jos erau adunate

grămești de aur, de argint și de aramă și coala pe o grămadă de galbini durmiă zăraful cu ochii de jămătate deschiși.

Și chiar decă Pipăruș Petru — după cum se obișnuia el — nu ar fi făcut larmă în casă, s'ar fi trețit zăraful — de sine, căci peste nopțe se sculă de 2—3 ori, ca să-și vedă de bani.

Spune o dicală: „Că cana până atunci se duce la isvor, până ce se sparge“.

Așa se întemă și cu Pipăruș Petru. N'o duse mult cu hoția. Pe când își umpluse ce bani toate bozurnarele, se întemă, că din nebăgarea lui de sémă se mburdă una din acelea grămești peste el și mi-l turti Dómne — lat — ca pe-o frunză.

* * *

Așa se sfirși vieța lui Pipăruș Petru. Dar nici ceialalți hoți — tovarăși lui — n'o duseră mult; căci zăraful făcu toiu din resputeri și cădără în cursa legii, care apoi i osândi la mörte.

— — — — —
 Ér moș Stancu și baba Anușcă tot așteptau pe Pipăruș Petru, dar nici el nici urma boilor nu se mai află. Pentru aceea nici nu mai doriau prunci dela Ddeu, ci trăiau în pace singurei — n'mai de ei — ca mai înainte.

Și de nu și-or fi dat pielea popii — și ađi mai trăiesc; er de s'or fi mutat pe ceea lume — Ddeu să-ierie!

— Me suii pe-o șea
 Și-o spusei așa.
 Me suii pe-o rață,
 Remasei pe ghiță.
 Incălecai o iepă,
 Me duse la apă.
 Me suii pe-un puu
 Și nu v'o mai spui,
 Altul să v'o spună —
 Sănătate bună!

Alexandru Tuducescu.

Spiritismul modern.

(Continuare din nr. 24.)

Afaceri oficiöse urgente și alte impregiurări nedependente dela mine m'au făcut să intrerump pe câtva timp tractatul despre spiritismul modern, ce-l aveam schițat. Ca să incungiu vr'o interpretare sinistră a întârziării obvenite, me grăbesc a comunica continuarea și incheierea tractatului, macar că trebuie să mărturisesc, că literatura relativă la acest obiect cresce din ce în ce, încât se pare a nu fi departe timpul, când se va reversă lumină deplină asupra fenomenelor de sub întrebare. De altmintrenea trecând la obiect observ, că afară de teoriile memorate mai sânt și altele mai mult séu mai puțin fantastice, dintre care ating încă doué: alui Wallace și Perty.

Alfred Russel Wallace, carele dispută lui Darwin gloria teoriei descendinței,¹⁾ pentru că și densus în a-

¹⁾ Darwin, repausat deja, naturalist angles epochal, în operele sale „Despre originea speciilor“ și „Despre variațiunea animalelor și a plantelor prin domesticaliune“ a susținut o teorie, ale cărei idei fundamentale sânt: 1) variabilitatea individuală, în urma căreia fie-care individ pöte acuiră certe proprietăți, care nu resultă din moștenire, ci din acomodățiune (characteres acquisiti s. adaptati); 2) aceste noué proprietăți se transmit la următori prin moștenire (characteres hereditarii); 3) conservarea și dezvoltarea acestor proprietăți în cutare direcțiune în intrégă seria de generațiuni se întemă prin selecțiunea naturală acelor mai tari condiționată de lupta pentru esistență. După I. W. Spengel asupra teoriei darwiniste au apărut până la finea anului 1872 în limba englesă dela 42 scriitori 58

celăș timp cu acesta și nedependente de el a propus niște ipotese asupra originei speciilor, mărturisesc, că a fost odinöră materialist încarnat și n'a cređut esistența spiritelor, ci numai după scrutări profunde s'a convins pe deplin despre realitatea fenomenelor spiritiste înainte de a adoptă esplicațiunea lor spiritualistă.

Wallace într'un op mai mare „Aspect sciințific asupra celor supranaturale“ tradus și în limba germană ține că partea esențială a tuturor ființelor sensitive e „spirit“ érá trupurile sânt numai mașinăria și instrumentele, cu care observă ele alte ființe și materii și influințeză asupra lor. Spiritul omului e omul propriu; creeri și nervii sânt numai bateria magnetică și telegraful, prin care comunică spiritul cu lumea esteriöră. De și spiritul în general e neseeparabil de corpul viu, totuși există nu arare ori individe, astfel constituite, că spiritul pöte să le părăsescă corpul de tot seu numai în parte, și pöte să se reintörcă éráș într'ensui. La mörte spiritul părăsescă corpul pentru totdeuna. Spiritul, carele a trăit invélit în corp uman și ș'a desvoltat puterile sale și după părăsirea corpului își conservă totuși modul seu de cugetare, gusturile, sentimentele și inclinațiunile sale de mai înainte. Noul stat de esistență e continuarea naturală a celui vechiu. Nu se întemă nici o acuisițiune răpede de proprietăți noué spirituale, nici o revoluțiune a naturei morale. Dară spiritul, carele continuă a trăi așa conform caracterului seu, ș-a énsușit puteri trupesci și sufletesci, moduri noué de a-și manifestă sentimentele sale morale, capacitate mai mare de a căștigă cunoscințe fizicale și spirituale.

Legea continuității neintrerupte, dice Wallace, domnesce nu numai în natură, ci și în lumea spiritelor, pentru aceea se și comendă bărbaților de sciințe teoria spiritualistă mai mult decât doctrinele teologilor, cari lasă un abis larg între vieța din lumea acesta și cea din lumea spiritelor.

Teoria spiritualistă a lui Wallace aplicată la diferitele aparițiuni admite graduri de manifestațiuni spirituale. Așa în manifestațiunile cele mai simple ale magnetismului animal lucră spirit asupra spiritului prin mijlocirea unei afinități proprie dintre forța magnetică séu vitală a magnetisatorului și a pacientului. În gradul superior de vedere chiară (clairvoyance) simplă spiritul se eliberă până la cutare grad de cătușele corpului și percepe fenomenele prin nescari procese, care sânt diferite de ale sensurilor comune. În gradul suprem de vedere chiară spiritul părăsescă corpul (remănând totuși în comunicațiune cu el printr'un mediu eteric) străbate spațiul la ori-ce depărtare, comunică cu persöne în țeri îndepărtate, decă are numai vr'un fir conducător spre a le puté distinge, și pöte să observe și să descrie evenimente, care se întemă în giurul persönelor respective. Intre certe impregiurări spiritul liber de corp e în stare să-și formeze corp nevisibil din eflusurile corpurilor vii, care stau în afinitate magnetică cu el, și între cercustări și mai favorabile acel corp se pöte face chiar sensibil. Intr'acest mod se întemă toate fenomenele mediumismului. Așa forța gravității se devinge printr'o formă de magnetism vital (la mesele care se mișcă de sine-și, la corpurile plutitóre); asemenea se produc mánuri visibile, trupuri visibile, care scriu, desemnă séu și vorbesc. Așa vin amici repausați spre a comunica cu cei vii, séu în momentul mörții spiritul apare sensibil și câte odată chiar palpabil

opere, 187 disertațiuni; în limba germană dela 48 scriitori 195 opere și 224 disertațiuni; în limba francesă 40 scriitori 52 opere; în limba italiană 18 scriitori 21 opere; în limba olandesă 8 scriitori 9 opere și în limba scandinavă 3 scriitori cu 3 opere. Literatura pe lângă darwinism și în contra lui ia dimensiuni din ce în ce mai mari și încă nu se pöte prevedé rezultatul final.

Duet.

pentru iubiiții sei din țeri îndepărtate. Tote acestea aparițiuni ar fi cu mult mai dese, decât condițiunile, sub care pot să aibă loc, ar fi mai generale și mai dezvoltate.

Wallace presupune spirite personale, care există atât cu corp, cât și fără corp omenesc, și sub certe condițiuni sunt în stare a lucra asupra noastră și asupra materiei.

La întrebările, cum ar trebui să ne întipuiască acele ființe, ca să le aflăm credibile, și decât există ele în vapori și în cele mai subtile forme de materie, cum pot să producă efectele miraculoase, care li-se atribuiesc, răspunde Wallace, că toate forțele universale se reduc la vibrațiuni sau oscilațiuni mici ale unei forme de materie suptiată mai până la infinit, și că prin generalizațiunea grandioasă a științei moderne cele mai variabile fenomene naturale s'au redus la aceste puteri ascunse. Lumina, electricitatea, magnetismul, poate că și forța vitală și gravitațiunea se consideră ca specii de mișcare ale eterului.²⁾ Pretotindenea încungiu rați cu astfel de aparițiuni trebuie să admitem că — decât există inteligențe de natură eterică presupusă, atunci nu avem nici o cauză a negă, că acele inteligențe se folosesc de puterile eterice. Sensurile noastre și facultățile mintale limitate ne fac capabili numai pentru impresiunile și percepțiunile unora dintre manifestățiunile atât de variabile ale mișcării eterice; dar care cugetător va aseră, că nu sunt și alte moduri posibile pentru activitatea eterului.

Mai departe consideră Wallace natura probabilă și puterile inteligențelor sale estraumane. În universul infinit pot să existe infinite posibilități de sențire; fiecare e în stare a lărgi sfera scriii poseserului său, cum ar face sensul vederii, când s'ar adauge numai acum la celelalte sensuri, care le avem. Ființe de ordine eterică posedă probabil unul său mai multe sensuri de aceea, care le oferă mai mare perspicacitate în constituțiunea universului și proporțional încă inteligența mai înaltă spre a conduce și dirige noile specii de mișcare eterică spre scopurile lor particulare. Acele ființe poate că au mișcare progresivă, tot așa de răpede ca lumina sau curentul electric.³⁾ Vederea acelor ființe poate fi așa de ageră ca cea mijlocită prin telescoape⁴⁾ și microscopie,⁵⁾ ba poate că ele se bucură de vr'un sens analog puterii spectroscopului,⁶⁾ și cu acel sens sunt în stare a descoperi și cea mai intimă proprietate a materiei sub orice formă, fie în ființe organizate sau în stele și nebuloase.⁷⁾

Din cele espuse se vede, că învățatul nostru cu fantasie viuă și cutezare orbă aplică ipotezele sale fizicale la lumea spiritelor, era cu privire la starea naturală și la reporturile acestora către eter nu se sfiesce a recure la poezia mitologică.

Și mai curioase sunt ideile panteiste⁸⁾ ale lui Max

²⁾ Eter sau aer celest e un principiu general și anume un fluid elastic ipotetic (presupus: imponderabil și foarte subțire, carele e răspândit în tot universul și imple nu numai spațiurile ceresci, ci pătrunde chiar printre moleculele corpurilor.

³⁾ După constatări mai noue lumina percure pe un minut secund enormă distanță de 40.000 mile geografice à 7420 metri; tot atâtă, de nu mai mare, e răpedițiunea electricității; aceea însă se modifică după diversitatea conducibilității materiilor.

⁴⁾ Telescop, lunetă sau ochian, instrument optic, cu carele putem observa obiecte foarte îndepărtate, mai ales stelele.

⁵⁾ Microscop, asemenea instrument optic, carele servă a mări imaginele obiectelor foarte mici spre a le face vizibile.

⁶⁾ Spectroscop, instrument optic foarte sensibil, cu carele se examinează constituțiunea chimică a corpurilor, chiar și a stelelor.

⁷⁾ Nebuloase, sunt niște stele slabe și obscure, sau niște albeșe neregulate, care se ved în diferite părți ale cerului.

⁸⁾ Panteism e o sistemă filosofică, după care Dumnezeu e universul, și toate câte sunt fac parte din dumnezeire, în consecințele sale finale trece în ateism, — sistemă, care nu admite existența dumnezeirii.

Perty depuse în opul său „Fenomenele mistice ale naturii umane“, care se pot contrage în următoarele: 1) Există puteri și fenomene produse de densesle în parte perceptibile prin sensuri; acele fenomene nu se dirge după legile naturale și fiziologice cunoscute până acum, ci după legile unei ordine superioare; atari puteri și fenomene de caracter cu preferință spiritual se numesc magice. 2) Aparițiuni numeroase, care mai de mult se atribuiau zeilor, îngerilor, demonilor etc. se produc de oameni, cari toți sunt dotați cu puteri magice; aceste puteri magice însă devin active numai în individe singurate și sub certe condițiuni. 3) Decă ce e magic în înțelesul cel mai înalt e ce e liber de spațiu și timp, ce e universal, atotvedător și apărător, sau cu un cuvânt aceea, ce numesc oamenii dumnezeiești, atunci și spiritul uman este părtăș de acesta.

Perty atribue fie-cărui corp ceresc un principiu individual, carele pentru pământ se poate numi geodemon, pentru sora heliodemon, pentru Mercuriu hermodemon etc. și așa resuscită fantasiile astrologice ale secolelor anterioare. După densul spiritul universal a prevădut din eternitate principiile corpurilor ceresci, care principii apar limitate atât în privința potestății, cât și a cunoștinței lor. Ele au trebuință de curățire și sunt supuse dezvoltării spațiale temporale nu numai în privința aparițiunii, ci și în privința aparițiunii de sineși, căci conșciu din origine e numai spiritul universal. Câte au apărut și s'au întâmpat pe pământ dela începuturile primordiale ale formațiunii lui, dela despărțirea și gruparea materiilor până la urdirea organismelor secundare, în urmă a omului și a transformațiunilor și faturilor omenimii, toate curg din principiul spiritual al pământului, din geodemon și reprezintă revelațiunea și dezvoltarea lui. Dară geodemonul nu e spiritul omenimii, căci acesta e productul lui, ci spiritul universal al pământului, care spirit împreună în conșciința sa toate câte au fost și vor fi pe pământ. Acel spirit universal operază în minerale, în aer și în mare, ca și în organisme. Suflarea lui o simțim în cutremurul pământului, în vifore și cataracte, în frumseța primăverii, în binecuvântarea recoltelor și în murmurul codrilor. Poate că atmosfera e creerul lui. Prin împreunarea Eului magic în om cu geodemonul și prin acesta cu heliodemonul, apoi prin cest din urmă érași cu spiritul universal se esplică cunoșcerea și acțiunea magică a omului.

(Incheierea va urmă.)

Teodor Roșiu.

Sorele și florile.

— Idilă. —

noaptea își făcuse jumătate din drumul ei.

Eu ședeam singur pe o colină. În juru-mi predomină o tăcere melancolică. Luna își reflectă rațele ei arginții pe natura adormită. Florile pătrunse de durere vărsau lacrimi necontentit. Zefirul în sborul lui nebuțatic trecea pe acolo.

— De ce plângeți, dragele mele? — le întrebă el.

— Vai! cum n'am plânge, când dulcele nostru iubit, falnicul rege al țăilei, a apus și cu el a apus și veselie noastră: blândețea lui rațe n'au să ne mai îndrăgostescă, aducându-ne viață și fericire.

Și ele plângeau amar.

— Sfârșiți plânsul, — le dișe el. În adevăr el a apus, dar în curând se va întorce. Dușmana lui — noaptea, l'a alungat, pentru ca să domnescă ea. Dar să nu credeți, dragele mele, că el nu ve iubesc. el arde

de dorința ca și voi de a ve veded. Răbdarea il va opri, până când dorul il va pătrunde și atunci prin puternicia sa, va imprăscia intunecimile nopții și erăș se va întorče, trimițend caldele lui rațe să ve desmerde.

— Taci, zefirule, tu ne înșeli. Vrei numai să ne mângâi.

Și ele plâneau mai tare.

— Nu, dragele mele, nu ve înșel; el va iubesc cum il iubiți și voi.

— Ah! lasă-ne, zefirule, nu ne mai amari, decă ne-ar fi iubit, nu ar fi plecat, lăsându-ne in dureri.

— Vai! cum nu vreți să înțelegeți, că i-a fost cu neputință de-a rămânē?!

Dar ele nu-l ascultau.

— Véd că nu pot face nimic. Remâneți cu bine, dragele mele, — duse supërat zefirul și plecă — dulcea lui suflare a incetat.

Plecând el, se mai încercă și blânda lună, cu privirea-i lucosă, să le mângâe. Dar a fost însedar.

* * *

Lungă a fost așteptarea mea, dar mai lungă jalea florilor.

Când étă zorile încep să se arate. La ivirea lor, florile, pare că mai invieau, căci rața speranței incepea să le zimbescă. Dar plânsul lor nu incetă.

De odată din depărtatul orizont se arată regele di-lei palid și slăbit.

— Ce sânteti așa triste, iubiților? — le întrebă el.

— Mult te-am dorit! — respunse ele.

— Dar eu! Priviți-me cât sânt de palid, dorul după voi eră să me omöre.

— Bine a dīs zefirul, — murmură una din ele.

— Și noi n'am voit să-i dăm credință, — respunse alta.

— Dragile mele, — le duse palidul rege, — lăsați-me să sorb lacrimile vōstre, ca să-mi potolesc jalea care mi-a lăsat'o un dor așa de adânc. Că-i grea și nestêrșită.

Și atunci el începū să sōrbă curatele lor lacrimi cu un dulce amor.

Er ele, la slăbitele lui rațe, incepeau puțin a se mai inveseși.

După puțină vreme sōrele le-a sorbit tōte și din nou a început să strălucescă cu o splendōre de admirat.

Lacrimile i-au stins jalea ce-l slăbiă.

Er, florile, vedēndu-l pe dēnsul așa de fericit, zimbiau și se veseliau cu farmecul lor obișnuit.

Eu am părăsit colina și gânditor, m'am îndreptat spre casă.

B. V. Gheorghian.

Notițe statistice.

Statistica României. După statistica populațiunii de curēnd, in România sânt 2.276.558 bărbați și 2.148.403 femei. Din aceștia sânt: 4.198.662 ortodoxi, 134.168 Israeliti (după o nouă statistică sânt 400.000), 45.152 catolici, 28.903 protestanți, 8735 Lipoveni, 8167 Armeni, 1323 Mohametani. Afară de Israeliti, populațiunea străină după naționalități se imparte astfel: 28.126 Austriaci, 9545 Greci, 3658 Germani, 2823 Englesi, 2706 Rusi, 2631 Turci, 1142 Francesi, 167 Italiani, 539 diferite naționalități. Total 51.427. Sânt 30.000 de țigani. In orașe locuiesc 781.170, la țeră 2.643.783 de suflete. Sânt 775.963 de case in tōtă țera. Popolațiunea țerii se imparte după meserii astfel: 684.168 agricultori, 59.888 meseriași, 23.129 lucrători,

30.417 comercianți, 22.811 funcționari, 6066 profesori, 1318 avocați, 627 medici, 151 chirurși, 704 mōșe, 2156 farmacisti, 9703 artisti, 9702 preoți, 4672 călugări, 4073 călugărițe, 125.815 diferite profesioni. La 1000 capi de familie vin 702 agricultori, 62 meseriași și 32 comercianți.

Statistica sărutărilor. Un original, care a murit, a avut ideea fantastică d'a face o comptabilitate in partită dublă a sărutărilor schimbate între el și soția lui, in timpul unei periođe de doue-deci ani. In înteuil an, sărutările au ajuns la cifra de 36.500, seu 100 sărutări pe di; un maximum indestul de respectabil! In anul al doilea cifra s'a redus la jumătate. In al treilea, mijlocia sărutărilor a fost de deçe pe di. In fine, după cinci ani, nu se mai numără decăt doue sărutări pe di: una dimineța și una sēra. Căt pentru anii următori, nici nu trebuie să mai vorbim; abia din când in când își dau câte o sărutare, la ocașuni mari. Pare că după deçe ani de căsătorie, soții nu se mai sărutau de loc. Se înțelege de sine că nu-i dăm de model și că recomandăm o mijlocie mai înțelptă.

Statistica hărtiei. In urma unei anchete asupra producțiunii hărtiei in lumea întregă s'a obținut rezultatul următor: Esistă 3985 manufacturi și producțiunea pe fie-care an este de 952 milioane kilograme hărtie. Jumătate din aceste 952 milioane este întrebuințată pentru tipărit; 300 milioane kilograme sânt întrebuințate pentru diare. Consumațiunea hărtiei de cătră diare a crescut in timp de deçe ani c'o a treia parte. Statele-Unitede au 900 fabrici; Englitera 800; Viena 300. După aceeași lucrare statistică, un engies ar consumă pe fie-care an un-spre-deçe livre și jumătate hărtie; un american deçe livre ș-un cuart; un german opt livre; un frances șapte livre și jumătate; un italian, un austriac trei livre și jumătate; un rus o livră; un meșican doue livre.

Poporațiunea Rusiei. Poporațiunea Rusiei a crescut in doi-spre-deçe ani, după cel din urmă resensemēt, cu 18 milioane și jumătate de locuitori. Ea se urcă astăzi in Rusia la 75.067.788; in Polonia la 7.219.077; in Finlanda la 2.027.021; in Caucas in Asia centrală la 15.186.456, — adecă in total la 100.038.348 locuitori. Recensemētul 1870 dedese, ca rezultat total, sîma de 85.570.646 locuitori. Nu se spune însē care e cifra populațiunilor anecstate la Rusia in cel din urmă deceniu și care negreșit umple totalul găsit de recensemētul ultim. Singura populațiune a Poloniei s'a sporit in șese-deci și cinci ani, cu 66%, urcându-se dela 2.717.287 in 1816 la 7.219.777 in 1882.

Diare. Până acum se află pe pămēt 35.000 de diferite diare cu 10.600.000.000 abonați. Europa are vr'o 20.000 de diare periodice; America de Nord peste 12.000; Asia 775; Australia 669; America de sud 609; Africa numai 132. In limba englesă apar peste 16.000 de diare, in cea germană 8000; in cea francesă aprōpe 4000, in cea spaniolă 1600. Maroco n'are nici un diar; Persia, Tunis și republica Negrilor, Liberia, are câte unul; in Islanda esistă trei.

C u g e t ă r i.

A fi iubit nu este de cāt o fericire umană; carmenul de a iubi este voluptatea ângerilor. (Carol Pogens).

O metresă este ceea ce iubim mai mult; o femeie ceea ce iubim mai bine; o mămă ceea ce iubim tot-deuna. (J. Petit Senn).

Îngâmfații sânt ca niște balōne; o înțepătură a satirei seu a durerii i turtesc. (Dna de Stacl).

SALON.

Suvenirii dintr'un sat.

Dilele trecute am fost la sate.

Imi place să me duc acolo, căci mii de amintiri frumoase me legă de sate, unde am petrecut copilăria mea.

Un prieten m'a invitat să-l însoțesc într'o excursiune la un sat unde încă nu fusesem. Am primit cu bucurie. Și ne-am dus.

In satul acela șede o familie română, despre care aușisem multe bune și frumoase, dar la care nu fusesem încă. Prilegiul acesta imi oferiă și cunoștința ei. Sosirăm.

Pe când tocmai eram să intrăm, o damă tineră și frumoasă eșiă călare pe un cal frumos prin pörta deschisă.

Surprins de acęsta vedere romantică, o salutai fără vorbă; dar amicul meu, scoțendu-și pę.eria, i strigă cu entuziasm:

— Sărut mâna, domnișöră!

Dęnsa primii salutarea nörtră cu un aer suveran și abiă suriđend puțin, dete pintoni calului, care incepü s'alerge in galop repede.

Amicul meu se 'ntörse cătră mine și-mi đise incet:

— Domnișöra Elvira, unica fiică a părinților. O fată förte cultă...

— Și totuș s'a dus, cu tóte că a vęđut că sosesc óspeți.

— A sciut că vinim la părintele ei.

— Care va să đică, nu mai süntem tineri.

Intr'aceste intrarăm in curte, care eră capętul unui parc englezesc.

La scară ne primii un servitor. Apoi se ivi și stăpănul casei, cu o pipă mare in gură și cu o căciulă de casă in cap. El ne salută cu bucurie. Ne deterăm jos. Prietenul me recomandă. Și intrarăm in casă.

Pretotindeni arangiament cu gust, mobilele moderne, pian frumos, tablouri scumpe, albumuri noue. Se vedea, că mobilarea nu de mult s'a făcut.

Dómna, imbrăcată elegant, ne primii afabil. Dar se escusă din capul locului, că se genéză a vorbi romănesc, pentru că nu scie destul de bine. N'a avut ocaziune să invete limba așă, ca să se servescă de ea in salon. Se vedea, că domnul se simțiea genat prin acęsta, căci indată întörse vorba pe romănie, spre a me convinge că el scie limba acęsta.

— Dęnsul, — imi đise mai târđiu amicul meu, — ar fi bun romăn, dar femeia sa a avut o creștere nemțescă și ea domnesce in casă.

Luai in mână un album să-l frunđăresc. Tot figuri străine. Intrebai câteva de nume. Nici unul nu eră romănesc. In casa acęsta döră nici nu umblă romăni.

Pusei albumul erăș la locul seu. In vecinetatea lui se aflau mai multe cărți in legătură de lues. Cetii inscripțiunile. Erau Schiller, Goethe etc.

Intrebai, decă au pe Alecsandri? Domnul imi spuse, că el l'a cetit când a fost student; ér dna respunse, că l'a vęđut in o casă, dar legătura nu i s'a părut destul de frumoasă.

Apoi domnul, de sigur, spre a-și probă cunoșcințele in materie de literatură și politică romănă, incepü să-mi vorbescă despre bărbații nörtri de frunte și me intreabă:

— Mai trăesce încă Bărnuț?

— A murit inainte cu doue-đeci de ani.

— Ah! Nu se póte! Abiă sünnt doi-trei ani, de când am cetit regulat điarul seu.

— Te inșeli, dle; Bărnuț n'a redactat nici un điar. —

— Dar „Orientul Latin“?

— Acela a fost al fraților Dęnsușeni și al lui Frăncu. A incetat inșe încă inainte cu vr'o opt ani.

— Dar Barițiu tot in Bucovina șede? — me intreabă apoi.

— N'a șeđut nici odată acolo, afară de anul 1849, când cu revoluțiunea unгурescă.

— Da, da, l'am confundat cu Andrei Mureșan...

— Dar ș-acesta a șeđut in Transilvania.

— Ce ț-i omul confus! — se escusă dęnsul. Adevęratu-i, că a murit Andrei Mureșan?

— Inainte cu doue-đeci și unul de ani.

— Eu n'am voit să cred.

— Dar n'ai cetit? Tóte điarele au publicat acęsta la timpul seu. Nu citești điare?

— Cum să nu citeșc? In satul nostru vin multe điare, la mine și la dascălul; popa nu citeșce.

— Acuma avem și điare, cari apar in tóte đilele.

— Sciu. „Concordia“ și...

Abiă mai putęndu-mi conteni surisul, me adresai dómnei:

— Ați fost la espoșiția din Sibiu?

— Încă nu, — respunse ea.

Respunsul acesta eră destul de lămurit spre a puté ințeleg, că dómna nici n'a auđit de espoșiția din Sibiu ținută la 1881. Nici nu continuai dar convorbirea in obiectul acesta, căci aceea se putea incheiă numai cu blamagiul ei, ce nu puteam să fac unei dame.

Deci incepui a vorbi de alte lucruri. O intrebai, decă au de gând și damele romăne din giurul acela să formeze vr'o reuniune filantropică-culturală?

— Dar sünnt și reuniuni de dame romăne?! — me intreabă ea drept respuns.

Nu mai putui responde, căci in momentul acela se auđi din curte un tropot de cal. Dómna sări la ferestă și đise:

— Elvira s'a intors acasă.

Noi, firesce, alergarăm toți in curte, unde pân' atunci cocóna Elvira se și dete jos de pe cal, neașteptând pe amicul meu ca să-i ajute.

După ce își schimbă toaleta, dęnsa apărü in salon. Nici ea nu sciea romănesc, cel puțin nu voiă să vorbescă.

In firul conversațiunii, o rugarăm să cante ceva la pian. Ea fu atât de grațiosă, de ne implini cererea. Se puse la pian și incepü să esecuteze o inspirațiune d'a lui Chopin.

Până când dęnsa cantă, eu frunđăriam printre notele ei. Nu găsii nici o piesă romănescă.

— Ve rog și una romănescă, — o rugai după obligatele aplause și complimente.

— Nu sciu, — respunse dęnsa.

— Nici una?

— Eu me ocup numai de musica classică, — đise erăș ea.

Nu-i respunsei nimica. Dar amicul meu incepü să-i spună, că avem și noi romăni compoșiții originale.

Pân'atunci eu studiam tablourile de pe păreți. Nici unul nu eră romănesc. Și pe când studiam, auđiam risul sarcastic al dșórei, drept respuns la cuvintele prietenului meu, care i vorbiă despre compositorii romăni.

Me apropiai erăș de dęnsa și o intrebai:

— Ve place costumul național?

— Da.

— Damele romăne pörtă acuma pretotindene in bäluri costum național.

— Eu n'aș face acésta. E frumos, dar pré — de scenă.

In momentul acela se deschise ușa și intră un servitor :

— Dascălul trimite jurnalele românesci și cere cele nemțesci.

— Dă-i-le, — răspuse domnul, apoi ne duserăm toți la mesă.

După mesă pornirăm cătră casă. Eu am adus impresiunea, că in satul acela numai dascălul represintă sentimentul românesc.

Și eșind pe pörtă, dișei amicului meu :

— Décă noi românii voim să innaintăm, să ne creșcem femeii cu cultură națională !

Iosif Vulcan.

D u e t.

— Veți ilustrațiunea de pe pagina 381. —

Moșul privesce cu nespusă bucurie păsëruica lui din colivie, care a și invêțat să cânte douë hori.

Tótă familia ascultă cu cea mai mare plăcere pe mica cântăreță, deosebi inșe se desfêțeză nepoțița de patru ani a moșului.

Indată-ce se află in odaia păsëruiceii, pune un scaunaș lângă colivie și ascultă. Moșul incepe atunci a flueră, păsërica il inșoțese și astfel nepoțița ascultă un duet.

Un astfel de moment se infășoșeză prin ilustrațiunea din nr. presinte.

I. H.

Literatura si arte.

Edițiunile Academiei Române. Dișele trecute au apărut : „Programa pentru adunarea datelor privitoare la limba română“, de B. P. Hășdëu ; acésta conține planul după care dl Hășdëu va compune noul dicționar al limbei române, dimpreună cu cestionarul seu adresat in cestiunea asta tuturor românilor. Noul dicționar, precum se știe, se va face cu cheltuiéla regelui Carol. — „Viéța și scrierile lui Grigorie Țamblac“, de epi. copul Melchisedec ; broșura e estrasă din Analele Academiei Române, prețul 1 leu 20 bani. — „Dare de sémă despre esopițiunea de igienă dela Berlin din 1883“, de dr. I. Felix, asemenea estrasă din Analele Academiei Române, prețul 50 bani. — „Despre Alesandru Mavrocordat exaporitul și despre activitatea sa politică și literară“, de Alesandru Papadopol-Calimach, estrasă din Anale, prețul 20 bani. — „Dare de sémă despre esopițiunea de electricitate dela Viena din 1883“, de Emanoil Bacaloglu, estrasă din Anale, prețul 30 bani.

Sciri teatrale. *Artistul Millo* a sosit in Craiova, unde va da mai multe represintațiuni. — *Di Gr. Manolescu*, distincul artist român, care eșise din Teatrul Național dela București și fondă ênsuși un teatru in otelul „Dacia“, a semnat cu dl Gr. Cantacuzino, directorul general al Teatrului Național, un angajament pentru stagiunea viitoare. Dsa va primi pe lună 600 lei, cu inșarcinarea d'a indeplini și funcțiunile de regisor. — *Dna Ana Manolescu* a fost asemenea angajată pentru Teatrul Național odată cu sotul seu. — *Dșóra Agata Bârsescu* va jucă in êrna viitoare la teatrul de curte in Viena, unde este angajată, următoarele roluri : „Made-moiselle de Laury“ (dramă in 5 acte de Conrad Mos-sing) ; „Sirșitul lui Don Juan“, (tragedie de Paul Hey-se, rolul Gittei) ; „Princesa Eboli“ (din „Don Carlos“ de Schiller) ; „Portia“ (din „Shylock“ de Shakespeare) ;

„Leonora“ (din „Vasal“ și „Riege“ de Wildbrandt) ; „Joana d'Arc“ de Schiller ; „Lady Milford“ (din Cabale und Liebe de Schiller.)

Di G. Dima in Turda a dat concertul seu cu concursul dlui W. Heller, măestru de capelă in Sibiu. Programă a fost următorea : 1) Dima G. a) Ciobanul ; b) Scii tu mândro ce ț-am spus ; (concertantul) 2) Chopin F. Scherzo (B-moll). (Dnul W. Heller.) 3) Dima G. a) Cerul meu ; b) Stelele ; (concertantul) 4) Grig E. Humoresken. (Dnul W. Heller.) 5) a) Rubinstein A. Asra ; b) Schumann R. Grenadirii ; (concertantul) 6) Mendelssohn F. Rondo capricioso. (Di W. Heller.) 7) Dima G. a) Cântec de tómnă ; b) Seguidila ; (concertantul). Deosebit au făcut mare efect piesele : Scii tu mândro ce ț-am spus, Grenadirii, Mugur mugurel și Seguidila. S'a făcut și o escursiune la Cheia Turdii, apoi concertanții au plecat la Abrud.

Invitare de prenumerațiune. Subscrisul ini iau libertatea a aduce la cunoștința on. public român, că am pus sub tipar un volum intitulat : „Ôre de petrecere“ care va cuprinde romanuri in miniatură, novele, povești, copii de pe natură, amintiri din copilărie și diverse — scrise in limbă ușoră poporală. Volumul va apărê pe la primele lui octombre n. a. c. și se va cuprinde in 10—12 côle tipărite frumos in 8°. Prețul abonamentului : pentru Austro-Ungaria 1 fl. 20 cr. v. a. România 3 lei noi, se va trimite inainte, inșoțit de lista de abonament, cel mult până la 1 septembrie nou a. c. ca să me pot orientă cu numerul esemplarelor, ce se vor tipări. Colectanții la 10 esemplare vor primi unul gratis. Căldura și spriginul on. public cetitor, precum și bunăvoia dlor colectanți ini vor servi de incură-giare pentru viitor. Viena, julie 1884. *Alesandru Tuducescu*. Adresa au orului : Viena, Hernais, Ottakringer Hauptstrasse 27.

Elemente de poetică română. Sub titlul acesta dl Ioan Lăzărțiu, profesor in Deva, a publicat un manual in usul tinerimei gimnasiale și preparandiale. Lu-crarea presinte, de și lasă mult de dorit, coresponde la o trebuință simțită in școlile noastre ; de aceea credem că va avê trecere. Edițiunea primă s'a vëndut ; acésta e a doua, a autorului, la care se află și de vëndare cu prețul de 60 cr. Credem că in curênd vom putê reveni.

„Șcôla practică“, magazin de lecțiuni și materii pentru instrucțiunea primară de Vasile Petri, Năsêud, a apărut pe 1 julie 1884. Tomul III. Nr. 4. Sumar : Pelargonie (lecțiune practică din invêțământul intuitiv). — Comitatal Bistrița-Năsêud (lecțiune practică din geografie). — Rapița (lecțiune practică din istoria naturală). — Inmulțirea cu numeri decimali (lecțiuni practice ținute ascultătorilor de preparandie (urmare) — Âncă odată congresul corpului didactic din România. — Publicațiune. — Bibliografie.

Electro-homeopatia, medicina și tãmăduirea poporului. Sistemul Mattei de dr. Alesandru Popoviciu balneolog la băile dela Mehadia, a apărut la București, in tipografia „Românului“, 1884, 8-av mic, 88 pag. cu trei figuri in text. Prețul 1 leu nou.

Cărți nouë. In editura librăriei Ioan Raicovicean din Pitesci au apărut de sub tipar : „Mic curs de Istoria Românilor“, arangiat după un plan metodic cu totul nou de M. S. Andrian pentru cl. III primară de ambe secse, aprobată de minister. Prețul 55 bani. — A apărut in Craiova la librăria Filip Lazăr : „Douë istoriôre pré frumôse din viéța lui Cuza-Vodă“, costul 50 bani.

Diâr nou. „*Ecoul Băcăului*“ e numele unui diâr politic apărut in sêptemăna trecută la Băcău in România ; va eși de douë ori pe lună.

C e e n o u ?

Sciri personale. *Di V. Alecsandri*, precum aflăm, din Mehadia va vini la Buziaș și cu asta ocaziune doră se va oprî pe o Ți și la Lugos. — *Di Antoniu Mocioni* a dăruit 50 fl. Alumneului Național din Timișoara. — *Di Ioan Goldiș*, profesor de limba și literatura română la liceul din Arad, încă este poftit să colaboreze la etnografia popórelor din Austro-Ungaria, care va eși sub auspiciile moștenitorului de tron Rudolf. — *Di T. Maiorescu* s'a reintors in Bucuresci, venind din misiunea cu care a fost însărcinat pe lângă principele Anton de Hohenzollern; dsa se va duce Țilele acestea la Sinaia, spre a da sémă despre misiunea sa regelui.

Hymen. *Di dr. Aureliu Babeș*, fiul dlui deputat Vincențiu Babeș, luni in 11 august ș-a serbat cununia cu dșora Elena Dumitru Dossios in Brașov; dl dr. Alexandru Mocioni a asistat ca naș. — *Di Paul Crașovan*, oficiant de telegraf in Orșova, ș-a fidanțat de soție pe dșora Veturia Popovici, fiica dlui Constantin Popovici, învățator in Jdióra. — *Di Petru Călciumariu*, avocat in Orșova, s'a logodit cu domnișora Aneta Görög din Brașov.

Program pentru adunarea generală a XXIII a Asociațiunii Transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, care se va ține in 5/17 și 6/18 august și Țilele următore a. c. in Orăștia. Ședința I in 5/17 august. 1) Ședința se va deschide la 10 ore prin presiulul ordinar. 2) Apel nominal al membrilor Asociațiunii, cari au drept a participă cu vot decisiv. 3) Esmiterea unei comisuni de 3 membri pentru incasarea de tace delo membri vechi și delo cei, cari vor voi a se inscrie de nou. 4) Raportul comisunii de inscriere, amintite in punctul precedent. 5) Raportul general al comitetului despre activitatea sa in decursul anului trecut. 6) Presentarea proiectului de buget pentru anul 1885. 7) Insinuarea propunerilor și a eventualelor interpelări. 8) Alegerea unei comisuni de 5, pentru esaminarea proiectului de buget, și a unei comisuni de 5, pentru studiarea propunerilor. 9) Cetirea disertatiunilor insinuate. Ședința II in 6/18 august. 1) Autenticarea procesului verbal al ședinței precedente. 2) Raportul comisunii pentru inscrieri și incasări. 3) Raportul celorlalte comisuni, esmise in ședința I-a. 4) Alegerea controlorului. 5) Dispozițiuni pentru autentificarea procesului verbal al ședinței a II-a. 6) Continuare cu cetirea disertatiunilor. 7) Defigerea locului și timpului pentru fiițorea adunare generală. 8) Incheierea ședințelor adunării generale. Din ședința comitetului Asociațiunii, ținută in Sibiiu la 8 august n. 1884. *Iacob Bologa* m. p., vice-președinte. *Dr. D. P. Barciianu* m. p., secretar.

Insciințare. P. t. membri ai Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român, cari voiesc a călători la adunarea generală din 17 august a. c. sânt avisați, că s'au trimis sub datul de aȚi la tóte direcțiunile despărțemintelor Asociațiunii un numer corespundător de blanchete pentru dobândirea de bilete pe drum ferat cu preș scăȚut. Doritorii de a călători la Orăștie spre scopul indicat, să se adreseze dar pentru astfel de blanchete la direcțiunea despărțemintului in care se află dênșii. Se face totodată cunoscut, că conform resoluțiunii venite delo on. direcțiune a căilor ferate ale statului, pentru acesta adunarea se dau la cerere 3 categorii de bilete; adecă cu preș de classa a III-a pentru classa a II-a; cu jumătate preș de classa a II-a pentru classa a III-a, ér pe trenuri omnibus cu $\frac{1}{2}$ preș de classa I pentru classa a II-a de cupeuri. La trenuri accelerate nu se dau bilete cu preș scăȚut. Biletele sună pe Țilele din 13 până in 23 august st. n.; numele și conumele fie-cărui călător

trebuie să fie scris in blanchetă, éră acesta să se producă la cassa respectivă. Presidiul Asociațiunii transilvane pentru literatura română și cultura poporului român. Sibiiu in 9 august 1884. *Iacob Bologa* v.-pres. *G. Barițiu* secret.

La băile dela Tușnad ploile dese au produs multe Țile posomorite; dar apoi ceriul s'a inseninat și veselie a revenit. Regiunea fôrte romantică a îndemnat pe óspeți să facă excursiuni. S'a arangiat și baluri, precedate de concerte. Unul din aceste au fost dat de dnii D. Manole, D. Stătescu, St. Stelian, P. Bucovescu, T. Ciurecu, L. Savulescu, G. Protopopescu; la acest bal au luat parte dómnele Onaciu, Victoria Moroian, G. Pop din Brașov, C. Budiștean, Stanescu, Elena Crăciunescu, Olimpia Stoian, Eug. Pascu din Ploesci, și dșorele Matilda Stoian, Otilia Moga, E. Hasan din Bucuresci și Alesandrina Demetriu, I. Lazarescu din Ploesci.

Dela băile Basnei, de lângă Mediaș, ni se scrife, că numerul óspeților de acolo este destul de mare, cu tóte aceste nu este nici medic, nici spițerie in localitate. In sêptemăna trecută s'a arangiat acolo un bal, care a reușit fôrte bine. Mai multe dame s'au infăȚșat in costum național; aceste au fost dnele Maria Dan, Uilacan, M. D. Petrescu, domnișorele Almașan, Vilma Marcu, Caramsulea, Il. Dimitrescu, Limotescu. S'a jucat și „Romana“. Intre óspeți se află și Ilustr. Sa părintele archimandrit și vicariu mitropolitan Nicolae Poepa din Sibiiu, sosit acolo in sêptemăna trecută.

Bal românesc la Bicsad. La 27 august st. n. se va arangia la băile dela Bicsad, in partea numită „Țera Oașului“ a comitatului Sătmar, un bal filantropic. Comitetul esecutiv este compus astfel: Alesandru Erdős pres., Alessiu Berinde, Avram Breban, Iuliu Darabanth, Lazar Jernea, Augustin Pelle, Ioan Roman. Comitetul arangiator: Coriolan Ardelean, Victor Berinde, Ioan Boboși, Iuliu Dragoș, Corneliu Gitta, Ioan Costin, Constantin Lucaciu, Petru Lucaciu, Nicolau Lupan, Alesandru Mirișan, Aureliu Pelle, Corneliu Pelle, Ludovic Pop, Georgiu Selagian, Ioan Serbac.

Gimnasiul de Beiuș. Am primit raportul despre gimnasiul gr. c. de Beiuș pe anul școlar 1883—4, edat de directorul Petru Mihuti. Din acest raport scótem, că personalul didactic in anul espirat a consistat din 12 profesori ordinari și 6 estraordinari. La inceputul anului școlastic s'au in scris 216 școlari și anume: 77 gr. cat.; 97 gr. or.; 15 rom. cat.; 4 de confes. elvețic și 5 israeliți. Biblioteca gimnasială s'a inmultit in decursul anului cu un număr frumos de cărți. Studenți stipendiați au fost 10 ênși, beneficiați din fundațiunea fericitului Samuil Vulcan 49 ênși, ér din fundațiunea Zsigaiană 6 ênși. Salarul profesorilor s'a imbunătățit prin ajutorul insemnat dat de Ilustritatea Sa episcopul gr. cat. de Oradea-mare Mihail Pavel. Prelegerile ordinare se vor incepe in anul școlastic viitor in 2 septembrie st. n.

Seminariul din Arad a inceput a se zidi. Pétra fundamentală s'a pus in 3 iulie. Ilustr. Sa părintele episcop diecesan Ioan Mețian incunoscinteză clerul seu despre acesta prin un cercular, adaugând că clădirea se va face cevaș mai mare, pentru ca mai târȚiu să se póta completă și cu un gimnasiu confesional cel puțin de patru clase. Din cauza acesta zelosul archipăstor face un nou apel cătră clerul și poporul seu să mai contribuescă pentru acest scop salutariu. Colectele din anul trecut, la apelul Pr. SS. Sale, au produs un efect atât de grabnic, încât trebuie să se feliciteze diecesa care are in fruntea sa un astfel de archiereu; sântem convinși, că zelul contributorilor de atunci va deșteptă și pe aceia, cari atunci nu-și putură face datoria. Astfel vom avé in curênd un nou institut de cultură, care ne este necesarie ca pânea de tóte Țilele.

Adunarea din Lapușul ungurese a despărțământului XII al Asociațiunii transilvane s'a ținut în 10 august. Dela subcomitet a fost Dd. Augustin Muntean pres., Petru Mureșan secretar, G. Manu și Vasilie Hossu membri. S'au cetit trei disertații: d. Manu „Despre școla din Lapușul ung.”, Alecsa Latis „Cultura arborilor” și I. Pop Reteganul „Despre codru” toate ascultate și primite cu aplause. A patra disertație a dlui Vasile Filip „Caracterul firm” nu s'a putut ceti din scurtimea timpului, însă se va publică în organul Asociațiunii „Transilvania”. S'au încassat 136 fl. tace delă membri ordinari și ajutători. Membri coadunați se duseră pe la 6 ore pe un timp senin la scaldele Stoicen în apropiere de 1 oră, unde trupa diletanților din Beclean, condusă de învățătorul Simeon Moldovan, delectă publicul cu 2 piese teatrale. S'au jucat: „Paradiserul său Florin și Florica” operetă în un act de V. Alecsandri și „Cărlanii”, vodevil în un act de Const. Negruzzi — între repetițiile și freneticele aplause de complăcere generală, diletanții fure chieși pe scenă împreună cu conducătorii Moldovan, I. Grec și dómna Flórea Moldovan, în semn de stimă și recunoștință. Ei sânt: Vasile Chița, Ioan Sfagea, Ioan Moldovan, Ludovica, Flórea și Ioan Diugan. La fine cântară armonios câteva strofe din „Latina gintă” și „Peneș curcanul” de V. Alecsandri, între nemărginitele aplause ale publicului. Balul se începă la 10 ore și dură până în dalba diuă cu însuflețire și veselie generală, neconturbat de nici cel mai mic esces, ori inconvenință. Se succedară câte un joc, și câte o cântare până în dalbele diori ale diiei următoare. Un june imi presentă buchetul damelor. Iléna Hossu, Ernestina Manu, Rosalia Gardazoni Maria P. Mureșan, Gizela Tamași, Ludovica Muste, Latiș Susana Mascan, Eugenia Nemeș, Ana Pop Tiție, Domnica Iuga, Luisa Oltean; și damicelele: Ana Albini, Lucreția Sigarteu, Liulea Pop și Maria Anca cu tricolar românesc, Elena Mașcan, Iudita Dragomir, Iuga, și mai multe magiare, durere mie necunoscute. *Laura Veturia Mureșan.*

Alumneul român din Timișóra a ținut adunarea generală la 6 august, sub presiul dlui protopresbiter din Belinț George Crăciunescu. Dl T. V. Păcățian, membru în comitet, a cetit raportul comitetului despre activitatea acestuia, precum și despre progresul Alumneului. Apoi s'a dat cetire raportului cassariului. Din aceste raporturi aflăm, că în cei trei ani din urmă averea Alumneului s'a sporit cu 1689 fl. 88 cr., s'au ajutat doi tineri gimnastiști și s'a cumpărat o cassă wertheimiană. Raportul cassarului s'a censurat prin o comisiune compusă din dnii George Popa, Istin și Cernet, care au găsit socotelile în ordine, deci s'a votat absolutoriul propus. La propunerea dlui Paul Rotariu s'a decis ca de acuma înainte să se ajutore 4 studenți și nu 2 ca în anii din urmă. Propunerea relativă la estinderea activității Alumneului și în direcțiunea de a cresce meseriași și d'a inființă un internat pentru fete, s'a dat spre studiere unei comisiuni, compusă din dnii Barbu, Bredicean, Păcățian, Popa și Rotariu. Comitetul Alumneului s'a compus prin aclamațiune astfel: președinte Meletiu Dreghici, vice-președinte Emanuil Ungurean, cassar Marcu Barbu, controlor Paul Rotariu, notar T. V. Păcățian; membrii în comitet Anca, Ardelean, Bontea, Coșariu, Istin, Vaianț și Secoșan.

Sciri din România. *Regele a dăruit 50 mii lei* pentru restaurarea catedralei delă Iași și în special pentru împodobirea ferestrelor cu geamuri desinate, reprezentând diverse episoade din viața sfinților. — *Vasele care vor conduce Regele la Belgrad* vor fi: vaporul Stefan cel Mare, supt comanda căpitanului de marină Hacie Emanuel; canonierile Grivița, supt comanda căpitanului State Alesandru, și Alesandru cel Bun, supt

comanda căpitanului Koslinsky Emanuel. — *Biblioteca Academiiei române*, a fost însărcinat de ministrul de culte, pentru a cercetă în biblioteca mănăstirii Probata decât sânt cărți cari interesază știința. În cas de se vor află asemenea cărți, ele se vor trimite ministerului. — *D-na Anc. Gr. Manolescu*, artistă la Teatrul Dacia în București, într'un acces de desperare, în urma nenorocirii, care a isbit o prin mórtea surorii sale, dra Popescu, institutóre din București, s'a aruncat pe feréstă delă ospelul „Dacia”. Viéta artistei a fost în pericol, dar acuma e mai bine. — *S'a deschis un credit* de 71,018 lei ministerului instrucțiunii publice pentru luminarea Teatrului Național cu lumină electrică; instalarea se va face de cătră compania de gaz din București. — *Esposițiunea cooperatoriilor* se va deschide la 1 septembrie în orasul Iași. Pregătirile ce se fac din toate părțile sânt demne de laudă. Din toate județele se trimit deja tot felul de produse și de manufacturi. — *Consiliul de ministrii* a otărît a se numi o comisiune care să studieze cestiunea facultății de medicină din Iași, și să se pronunțe decât acesta facultate trebuie seu nu să urmeze d'a mai esista. Acesta comisiune se va compune din următoarele persoane: dnii doctori N. Calender, Vițu, C. Cantacuzen, d. Poni, profesor la universitatea din Iași și d. ingeniari Duca. — *Dl D. Bulculescu* va ținé conferințe la Botoșani, Dorohoi și Fălțiceni, în scopul d'a stimula industriași pentru viitorea esposițiune din Iași. — *Dl dr. Barbu Constantinescu*, director de studii în Asilul Elena Dómna din București, în duminica trecută s'a cununat cu dșóra Ecaterina Ioanovici, profesóre asemenea la Asilul Elena Dómna. — *Misiunea militară* însărcinată a represintă țera la manevrele din Austria este definitiv compusă din dnii coloneli Poenar și Warthiade, și dl maior Căplescu; cea din Germania se compune din dnii coloneli Dumitrescu-Maică și Lahovari. — *Ministerul instrucțiunii publice* a luat dispozițiuni ca să se impartă caete de caligrafii și cărți didactice, în sumă de vr'o 4000 lei, școlariilor sili ori și lipsiți de mijlóce din școlele rurale din țera. — *Sistemul metric* se va aplică în mod irevocabil delă 1/13 septembrie a. c. în totă România, afară de Dobrogea; până atunci noile măsuri și greutăți trebuie să fie deja verificate.

Sciri scurte. *Din Belgrad* se scrie, că visita regelui Carol se așteptă acolo pe diua de 28 august st. n.; regele Carol va sta acolo doue seu trei diile. — *Damele sërbe* arangiară o esposițiune de industrie populară în Neoplanta, deschiderea s'a făcut de cătră soția primarului Rudanovici; esposițiunea cuprinde șese sale mari, în cari se află peste 4000 de obiecte. — *Dl Petru Grama* învățător în Sante-jude va deschide la 1 septembrie un curs suplementar de industrie domestică; cursul acesta va ținé 15 diile, se va face gratuit, dar pentru cvartir și întreținere fie-care ascultător va avé să plătescă 6 fl. — *Dnii Moceanu și Velescu*, cunoscutii gimnastici români, au ajuns la Madrid în diua de 25 iuliu st. v. și vor da represintațiuni de jocuri naționale române. — *Societatea de medicină din Marsilia* a ținut în sâmbéta trecută o sedință în care trimisul României, dl doctor Marcovici a declarat că nu crede în esistența microbilor, și că transmiterea cholerei nu se face, după părerea sa, prin miasmele atmosferice, ci prin contactul persónelor. — *Palatul regesc din Atena* a ars în 5 august; pagubele sânt evaluate la 500,000 franci; s'au rănit 29 persoane, printre care se află doi oficiari. — *Delegațiunile dietelor* din Austria și Ungaria se vor intruni la 25 octombrie în Budapesta. — *Regele Carol la Belgrad* va fi primit cu entusiasm; punctele de frunte ale programului sânt: Intimpinarea sərbătorească a ospelui regal, un dineu de gală, cercetarea fortăreței și a Topciderului, o revistă de trupe, pirotehnic și un bal festiv.

M o d a.

Costum de excursiune. In săptămâna trecută o societate de dame și bărbați a făcut dela băile Slanicului excursiune la Poiana-Sărată in Transilvania. Cu asta ocaziune una din dame, dna Lucia Rosnovean, precum relatează cronicarul „Românului“, apărură într'un costum original care o prinde de minune; rochia scurtă de postav, botine de munte cu ghetete albe până la genunchi, manta de postav, talia strînsă cu o cingătoare de piele galbenă, guler și manșete bărbătești, pe cap o pelerie calabresă de paie cu flori de câmp acoperită de un vîl albastru și in mână un baston lung cu dinți de fer.

E t i c h e t ă.

Unei neveste tinere. Se cade să faci vizită cu bărbatul dtale la familiile acele, unde dînsul ca holteiu a umblat. De n'ai face, s'ar puté presupune că ești gelosă.

Unei dîmne. Când presintezi pe cineva in societate, nu se cade să spui și pozițiunea lui socială, ci numai numele.

Unei brunete. Decă faci vizită cu bărbatul dtale și nu găsiți acasă pe nimene, să lăsați amîndoi atâte bilete, la câte persoane ați voit să faceți vizită. Pentru fete nu se lasă bilete.

Rosa Trandafir.

H i g i e n ă.

Dnei A. G. Recoresce ceaiul? — întrebați dvostre. Ceaiul rece este una din bînturile cele mai rîcoritoare și mai tonice in timpul verei, mai cu sîmă fără zahăr și fără lapte. I se pôte pune și câteva felii subțiri de lămăe, după cum este obiceiul d'a se bé in Rusia.

Dnei E. P. Dejunul cel mai sînătos? Nimic mai bun și mai sînătos, la acésta epocă a anului, decăt a bé când te scoli dimineța o cîșcă mare de lapte cald. Acésta face mult mai bine stomacului decăt ciocolata, caféua cu lapte séu ceaiul. In adevăr, laptele este hrana cea mai bună și mai insemnată, care, avînd cu sîngele analogiile chimice cele mai strînse, cere mai puțină lucrare organică pentru a repară țesăturile noastre. El conține singur tîntă seria principiilor hrănitore și se pôte lesne degeră, ceea ce face ca întrebuințarea lui să fie prețiosă pentru copii, pentru cei bolnăvicioși séu sculați din bîlă.

Dlui I. G. Cum poți scăpa de bătătura? Lesne, punînd d'asupra scamă séu chiar o cîrpă unsă cu pomadă de camfor.

Dr. B.

Deslegarea logogrifului din nr. 28 :

Donici,
Ozon,
Rodosto,
Aesculap,
Davila,
Island,
Sardanapal,
Tivoli,
Redut,
Iscchia,
Anselm.

Literale inițiale cetite de sus in jos ne dau nu-

mele: „Dora D'Istria“; ér cele finele cetite din jos in sus dau numele: „Matilda Poni“.

Deslegare bună ni-a sosit dela dîmnele și domnișorele: Emilia Onciu n. Ciavoșchi, Eufrosina Popescu, Maria Popovici, Minodora Micșunescu, Iosefina Crișan, și dela biblioteca școlei române din Reșița.

Premiul fu dobândit de dîșora Iosefina Crișan.

Ghicitóre de cifre

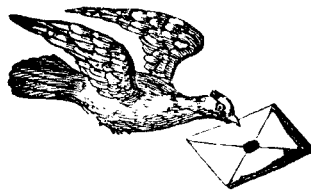
de George Dudulescu.

8	26	22	11	11
	6	2	3	
	34		4	
	19	4	34	
9	10	2	40	

In fie-care din aceste cvadrate să se scrie un numer, dar fie-care numer numai odată, și așă ca numerile adause atăt din sus in jos, căt și din stînga in dreapta, să deie suma de 99.

Terminul de deslegare e 28 august. Ca totdeuna și de astă-dată se va sorti o carte între deslegători.

Poșta Redacțiunii.

Dlui V. M. T. in B. Asta nu se pôte reproduce. Trimițeți de-a dreptul, din cele mai reușite!

Hora lui Stefan. Nu se admite.

Lugoj. Vom întrebuința din cîntecetele populare.

„La M.“ Și celelalte nu se pot publică. Poveștile și poesii-

le populare, decă se va păstră in ele originalitatea, se vor puté întrebuința.

Belcești. S'au trimis.

La poveste . . . Nu e reușită.

Giugiu. De-aici foile s'au trimis regulat la Offenbaia.

Selsig. Să le dăruiți școlarilor.

Dnei E. M. in B. Am cetit-o. Se va face precum doriți.

Dnei M. M. Dînsul tocmai acuma scrie pentru „Familia“ o novelă mai lungă.

Dșorei A. C. Ne pare réu, că nu se pôte.

Dlui G. P. Credem, că ați primit scrisórea noastră.

Călindarul săptămânei.

Țiua sept.	st. v.	st. n.	Numele sântilor și sêrbătórite.	Sórele resare	Sórele apune
Dumineca 10-a după Rusale.			Evang. dela Mateiu c. 17, v. 1, a inv. 10.		
Duminecă	5 17		Mart. Eusigen	5 57	7 10
Luni	6 18		(†) Schimb. Ia f. Dlui	5 58	7 8
Martți	7 19		Mart. Dometiu	5 0	7 6
Mercuri	8 20		Sf. Emilian Rom.	5 1	7 5
Joi	9 21		Apost. Mathia	5 2	7 3
Vineri	10 22		Mart. și arch. Laurent	5 4	7 0
Sâmbetă	11 23		† Sf. Evplu	5 6	7 58

Proprietar, redactor respundător și editor: IOSIF VULCAN.

Cu tipariul lui Eugeniu Hollósy in Oradea-mare. Strada principală.